

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3572/2023
12.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обојице из ..., чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., против туженог „Control Union Danube“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Ненад Цвјетићанин, адвокат из ..., ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4924/21 од 11.05.2023. године, у седници одржаној 12.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4924/21 од 11.05.2023. године, у усвајајућем делу.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3102/21 од 15.07.2021. године, која је исправљена решењем истог суда под истим бројем од 06.10.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА па је поништено као незаконито решење туженог број ../17 од 30.08.2017. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду број ../15 од 16.02.2015. године. Ставом другим изреке, утврђено да је постоји потраживање тужиоца АА према туженом на име накнаде штете уместо враћања на рад у износу од 422.518,14 динара. Ставом трећим изреке, утврђено је да постоји потраживање туженог према тужиоцу АА у износу од 211.830,09 динара на име исплаћене отпремнине због престанка радног односа. Ставом четвртим изреке, утврђено је да су се потраживања тужиоца АА и туженог пребила и угасила у износу од 211.830,09 динара. Ставом петим изреке, одбавезан је тужени да тужиоцу АА на име накнаде штете уместо враћања на рад, исплати износ од 211.285,27 динара са законском затезном каматом почев од 02.09.2020. године. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу АА на име накнаде због изгубљене зараде за период од 01.09.2017. године до 31.01.2020. године, исплати укупан износ од 1.366.906,97 динара са законском затезном каматом на сваки појединачно опредељен износ почев од доспелости до исплате, све ближе наведено у том ставу изреке. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да у корист тужиоца АА уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање на досуђене износе изгубљене зараде за период од 01.09.2017.

године до 31.01.2020. године и то доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала Београд, доприносе за обавезно здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање – Филијала Београд и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање. Ставом осмим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати износ од још 1.056.169,15 динара са законском затезном каматом почев од 02.09.2020. године до исплате. Ставом деветим изреке, усвојен је тужбени захтев ББ, па је поништено као незаконито решење туженог број ../17 од 30.08.2017. године којим је тужиоцу ББ отказан уговор о раду број ../15 од 16.02.2015. године. Ставом десетим изреке, утврђено да је постоји потраживање тужиоца ББ према туженом на име накнаде штете уместо враћања на рад у износу од 424.040,82 динара. Ставом једанаестим изреке, утврђено је да постоји потраживање туженог према тужиоцу ББ у износу од 211.137,17 динара на име исплаћене отпремнине због престанка радног односа. Ставом дванаестим изреке, утврђено је да су се потраживања тужиоца ББ и туженог пребила и угасила у износу од 211.132,17 динара. Ставом тринаестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати износ од 212.210,73 динара са законском затезном каматом почев од 02.09.2020. године до исплате. Ставом четрнаестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ на име накнаде због изгубљене зараде за период од 01.09.2017. године до 31.01.2020. године исплати износ од 1.369.753,35 динара у појединачно опредељеним месечним износима са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, све ближе наведено у том ставу изреке. Ставом петнаестим изреке, обавезан је тужени да у корист тужиоца ББ уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање на износе досуђене изгубљене зараде за период од 01.09.2017. године до 31.01.2020. године и то доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала Београд, доприносе за обавезно здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање – Филијала Београд и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање. Ставом шеснаестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца ББ којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати износ од још 1.059.911,73 динара са законском затезном каматом почев од 02.09.2020. године до исплате. Ставом седамнаестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 4924/21 од 11.05.2023. године, ставом првим изреке, потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П1 3102/21 од 15.07.2021. године, исправљене решењем истог суда под истим бројем од 06.10.2021. године, у ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом, деветом, десетом, једанаестом, дванаестом, тринаестом, четрнаестом и петнаестом изреке и жалбу туженог у том делу одбио као неосновану. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу седамнаестом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужени да тужиоцима на име трошкова првостепеног поступка исплати износ од 717.016,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 148.516,10 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су дали одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били у радном односу на неодређено време код туженог на радном месту ... у Сектору за Решењима од 31.08.2017. године, тужени је тужиоцима отказао уговоре о раду због престанка потребе за обављањем посла услед технолошких, економских или организационих промена. Тужиоцима није исплаћена отпремнина пре престанка радног односа, већ је то учињено тек у току овог поступка, након подношења тужбе и то тужиоцу АА отпремнина је исплаћена 31.10.2017. године у износу од 211.132,17 динара, а тужиоцу ББ истога дана у износу од 211.830,09 динара. Тужиоци се на евиденцији Националне службе за запошљавање као незапослена лица налазе од 11.09.2017. године, с тим да се тужилац АА и даље води као незапослено лице, а тужилац ББ је био на евиденцији те службе до 24.04.2019. године, након чега је засновао нови радни однос. Оба тужиоца су у периоду од 11.09.2017. године па у наредних годину дана, један месец и девет дана били корисници права на новчану накнаду. Према налазу и мишљењу судског вештака економско – финансијске струке, у периоду од 01.09.2017. године закључно са априлом 2019. године, као даном вештачења, изгубљена нето зарада за тужиоца АА износи 1.366.906,97 динара, а за тужиоца ББ 1.369.753,35 динара. Накнада штете у висини од шест бруто зарада за тужиоца АА износи 422.518,14 динара и за тужиоца ББ 424.040,82 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да, како је тужени тужиоцима отказао уговор о раду на основу одредбе члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду а без претходне исплате отпремнине у смислу одредбе члана 158. став 1. тог закона, стога су решења о отказу уговора о раду тужиоцима незаконита и тужени је у обавези да тужиоцима исплати накнаду штете због изгубљене зараде на основу одредбе члана 191. Закона о раду и на име супституционе накнаде штете због незаконитог престанка радног односа уместо враћања на рад у висини од шест зарада, јер није постојао основ престанка радног односа, а на основу одредбе члана 191. став 5. и 8. Закона о раду. При том, применом члана 336. Закона о облигационим односима, нижестепени судови су утврдили да постоји потраживање тужилаца на име накнаде штете уместо враћања на рад, с једне стране и потраживање туженог у виду исплаћене отпремнине тужиоцима, с друге стране, те је након извршеног пребијања тих потраживања, обавезан тужени да тужиоцима исплати накнаду штете по овом основу, у висини износа преосталог по извршеном пребијању са припадајућом законском затезном каматом.

По оцени Врховног суда, насупротив ревизијским наводима, правилно су нижестепени судови одлучили када су донели пресуду која се ревизијом туженог побија. Правилно је утврђено да постоји потраживање тужилаца према туженом, сходно одредби члана 191. став 2. Закона о раду (којом је прописано да у случају незаконитог отказа, поред враћања на рад, послодавац дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по

закону, општем акту и уговором о раду и уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање). Правилан је и закључак нижестепених судова да тужиоцима припада право на супституциону накнаду на основу члана 191. став 5. Закона о раду, у висини шест зарада и право туженог на повраћај отпремнине исплаћене по незаконитом решењу о отказу уговора о раду, те да постоје услови да се изврши пребијање узајамних потраживања странака и да се главни дуг туженог има умањити за тај износ. Висина потраживања тужилаца утврђена је путем вештачења.

Насупрот ревизијским наводима, тужиоци као запослени, који због незаконитог отказа рада не захтевају реинтеграцију, имају право на супституциону накнаду штете, која не искључује право запосленом на накнаду штете због изостале зараде.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**